

KLAGANDE

1. Idre Sameby, 884401-2412
Box 123
790 91 Idre

2. Jaktkritikerna, 802441-4370
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

3. Jägarnas Riksförbund, 802489-5487
Saltsjögatan 15
151 71 Södertälje

MOTPART

Länsstyrelsen i Dalarnas län
791 84 Falun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Dalarnas län beslut den 28 juni 2018, dnr 218-7639-2018,
bilaga 1

SAKEN

Licensjakt efter björn i Dalarnas län

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandena.

BAKGRUND

Länsstyrelsen i Dalarnas län har beslutat om licensjakt efter högst 48 björnar inom fyra jaktområden i länet, område 1 – 4. I beslutet anges att jakten får bedrivas under tiden 21 augusti – 15 oktober 2018 eller till dess att jakten avlyses. Skälen för beslutet framgår av bilaga 1.

Förvaltningsrätten har den 24 juli 2018 i mål 1903-18 beslutat att avslå Jaktkritikernas begäran om inhibition och diverse ytterligare yrkanden om ålägganden gentemot Länsstyrelsen Dalarna, särskilda utredningsåtgärder i målet m.m.

PARTERNAS INSTÄLLNING

Jaktkritikerna yrkar att länsstyrelsens beslut ska upphävas.

Föreningen anför sammanfattningsvis följande till stöd för sin talan. Björn är en skyddad art. Undantaget från det strikta skyddssystem som stadgas i art- och habitatsdirektivet kan inte tillämpas eftersom det inte framgår hur beslutad jakt kan påverka gynnsam bevarandestatus i björnens naturliga utbredningsområde.

2017 års inventering visar att björnstammen har en nedåtgående trend och enligt Rovbase är björnpopulationen nere på cirka 1 800 björnar. Detta är en minskning jämfört med år 2013 då det fanns cirka 2 800 björnar i Sverige. Minskningen beror främst på att jaktuttaget har ökat genom licensjakt, skyddsjakt samt illegal jakt. Gynnsam bevarandestatus är ett statiskt, begränsat och instrumentellt sätt att se på djur, det vill säga att endast så få rovdjur som möjligt tolereras utan att arten utrotas. Det är inte förenligt med ett hållbart bevarande av den biologiska mångfalden på sikt.

Eftersom björnen är en art som reproducerar sig långsamt bör björnförvaltningen drivas på ett adaptivt sätt. Den beslutade licensjakten medför ett onödigt lidande för björnen och står därmed i strid med jaktlagen. Den naturkatastrof som pågår med värme, torka, brist på föda, skogsbränder, brandrök och föroreningar kan medföra oöverskådliga skador och miljökonsekvenser. Försiktighetsprincipen måste råda och det är oklart hur beräkningsmodeller gällande föryngringar kan anses giltiga efter brandkatastrofen. De skador som orsakas av björn är felaktigt styrkta. Vad gäller förlust-eran inom rennäringen till följd av rovdjurspredation så framgår det av sökningar i Rovbase att endast 6 renar dödades av björn under 2017. Det finns andra lämpliga lösningar för att uppnå syftet med licensjakten, såsom stängsling och objekt eller elektronik med skrämseleffekt. Sammanfattningsvis är kriterierna för licensjakt inte uppfyllda.

Idre Sameby yrkar att totalt minst 90 björnar ska få skjutas och att fördelningen till delområde 1a ska vara minst 50 % av kvoten inom område 1.

Samebyn anför i huvudsak följande till stöd för sin talan. Årets tilldelning är otillräcklig för att länet ska röra sig mot den av viltförvaltningsdelegationen beslutade populationsstorleken. Spillningsinventeringen 2017 visar att björnstammen i länet vuxit med 45 individer sedan spillningsinventeringen 2012. Uppskattningen av antalet individer som inte upptäckts via DNA är alltför försiktig. Enligt samma beräkningsgrund som använts vid tidigare års beräkning så skulle Dalarnas björnpopulation uppgå till 512 individer och alltså ökat med 25 % på fem år. Trixandet med olika parametrar urholkar förtroendet för systemet och viljan att delta i inventeringar bland renägare, jägare och tamdjursägare. Rovviltet placeras i främsta ledet, framför människors levnadsvillkor. Ur rennäringssynpunkt är förfarandet helt förödande och det är oklart hur man någonsin ska nå den av regeringen beslutade toleransnivån om att en sameby inte ska behöva tappa mer än 10 % av den to-

tala renhjordens storlek till rovdjur. Bara för att bromsa upp stammens storlek krävs en avskjutning om 50 björnar per år. För att kunna nå förvaltningsmålet om 280 björnar inom fem år så bör det läggas till ytterligare minst 40 björnar per år.

Jägarnas Riksförbund yrkar att 150 björnar ska få fällas varav 102 ska få jagas i hela länet via avlysningsjakt.

Förbundet anför i huvudsak följande. Om fler prover hade samlats in vid spillningsinventeringen hade det lett till att man hade kunnat fastställa att det finns fler björnar i länet. Sannolikt närmare 554 individer än de 453 som nu uppskattats. Antalet björnar som får fällas behöver utökas för att hejda björnpopulationens tillväxt och för att man ska närma sig de satta förvaltningsmålen. Det totala rovdjurstrycket i Dalarna i kombination med omkringliggande län är mycket högt. Den beslutade licensjakten kommer medföra en ökad björnpopulation, trots att inventeringen visar att björnpopulationen överstiger beslutade förvaltningsnivåer. Vid avlysningsjakt säkerställs att björnar fälls där de finns och minskar därmed tätheten. Detta bidrar till en minskad risk för konfrontation och konflikt mellan människa och björn.

Länsstyrelsen anser att överklagandena ska avslås och har bl.a. tillagt att en avlysningsjakt skulle motverka stammens spridning såväl inom länet som söderut i landet.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Av 3 § första stycket jaktlagen (1987:259) framgår att björn och annat vilt är fredat och får jagas endast om detta följer av jaktlagen eller av föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen.

Av 23 c § jaktförordningen (1987:905) framgår att förutsättningen för att licensjakt efter bl.a. björn ska kunna tillåtas, är att det inte finns någon annan lämplig lösning och att jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Jakten måste dessutom vara lämplig med hänsyn till stammarnas storlek och sammansättning samt ske selektivt och under strängt kontrollerade former. Bestämmelsen i 23 c § jaktförordningen ska tolkas mot bakgrund av motsvarande bestämmelser i rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitatdirektivet).

Enligt art- och habitatdirektivets artikel 1 i anses en arts bevarandestatus vara gynnsam när uppgifter om den berörda artens populationsutveckling visar att arten på lång sikt kommer att förbli en livskraftig del av sin livsmiljö, och artens naturliga utbredningsområde varken minskar eller sannolikt kommer att minska inom en överskådlig framtid, och det finns, och sannolikt kommer att fortsätta att finnas, en tillräckligt stor livsmiljö för att artens populationer ska bibehållas på lång sikt.

EU-domstolen har i en dom den 14 juni 2007 i mål C-342/05 (Europeiska kommissionen mot Finland) uttalat att undantagsbestämmelserna i artikel 16.1 i direktivet ska tolkas restriktivt och att den myndighet som fattat beslutet har bevisbördan för att nödvändiga förutsättningar föreligger för varje undantag. Medlemsstaterna ska säkerställa att varje åtgärd som påverkar skyddade arter endast tillåts genom beslut som är noggrant och tillräckligt motiverade och som hänvisar till de skäl, villkor och krav som anges i artikel 16.1 i direktivet.

Av den allmänt tillämpliga proportionalitetsprincipen, som också slagits fast av EU-domstolen inom artskyddsområdet (se dom i mål C-76/08, Europeiska kommissionen mot Malta), följer att det undantag från skyddssystemet som en medlemsstat har för avsikt att göra, ska stå i proportion till de behov som motiverar undantaget.

Förvaltningsrättens bedömning

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att målet är tillräckligt utrett och vad Jaktkritikerna ånyo anfört om behov av ytterligare utredningar och förtydliganden, föranleder därför inga vidare åtgärder.

Fråga i målet är om länsstyrelsen har visat att kraven för att fatta beslut om licensjakt på sätt som skett är uppfyllda. Fråga är också om licensjaktens omfattning.

Syftet med den beslutade jakten och annan lämplig lösning

Till skillnad från när det är fråga om skyddsjakt så finns det varken i 23 c § jaktförordningen eller i artikel 16.1 e i art- och habitatdirektivet något särskilt syfte angivet som ska vara uppfyllt för att ett beslut om licensjakt ska kunna meddelas. För att det ska vara möjligt att göra en bedömning av om det finns någon annan lämplig lösning eller om undantaget från skydd mot jakt är proportionerligt måste det emellertid finnas ett syfte med licensjakten. Vid prövningen av undantag från det strikta skyddssystemet får det anses ligga inom en överprövande domstols kompetens att göra en prövning av om det syfte som beslutsmyndigheten har angett är acceptabelt i sig (se HFD 2016 ref. 89 och Kammarrätten i Stockholms dom den 14 november 2014 i mål nr 3273-13).

Förvaltningsrätten tar därmed ställning till om de syften som länsstyrelsen har angett till stöd för licensjakten kan anses acceptabla i sig.

Länsstyrelsen framför i huvudsak följande vad gäller syftet med licensjakten. Länets viltförvaltningsdelegation har beslutat om att förvaltningsmålet ska vara att björnpopulationen ska vara på mellan 250 – 290 individer. Den beslutade jakten syftar till att populationen försiktigt ska närma sig det beslutade förvaltningsmålet. Licensjakten är också ett viktigt verktyg för att länet ska närma sig den toleransnivå som framkommer i propositionen *En hållbar rovdjurspolitik* (prop. 2012/13:191) om maximalt 10 % total förlust för rennäringen till samtliga rovdjur. En reducerad björnstam är den viktigaste faktorn bakom en ökad överlevnad bland renkalvar. Därtill framgår att länsstyrelsen genom sin förvaltning har ambitionen att bibehålla en fortsatt hög acceptans för björn och att tillse att rovdjursförvaltningen upplevs som legitim av befolkningen i länet och i landet. Syftet är också att minska de negativa och öka de positiva socioekonomiska effekterna av björnförekomst.

Vad gäller andra lämpliga lösningar för att uppnå de angivna syftena med licensjakten så har länsstyrelsen framfört att förebyggande åtgärder såsom stängsling, bevakning eller flytt av tamdjur kan vara framgångsrika. De flesta metoderna är dock mycket kostsamma och det är svårt att hitta finansiering för den typen av åtgärder. En alltför stor påverkan på renarnas naturliga beteende skulle också ha en negativ inverkan på rennäringens uthållighet och traditionella karaktär. Länsstyrelsen och samebyarna arbetar gemensamt för, där det är möjligt, hantera problemen på andra sätt än genom licensjakt. I länet som helhet är dock licensjakt den enda metod som kan användas för att minska björnstammen till en nivå som motsvarar länets förvaltningsmål.

Förvaltningsrätten anser att de syften med licensjakten som beskrivs är acceptabla syften och att licensjakten får anses vara ändamålsenlig i förhållande till syftena. Utifrån den beskrivning som görs av förekomst av björn i länet och redovisningen av vilka överväganden som gjorts rörande annan lämplig lösning för att uppnå de syften som anges i beslutet finner förvaltningsrätten att det inte finns någon annan lämplig lösning än licensjakt.

Gynnsam bevarandestatus

En av förutsättningarna för att licensjakt ska kunna beviljas enligt jaktförordningen är, som nämnts ovan, att jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos arten i dess naturliga utbredningsområde. Jaktkritikerna har ifrågasatt de senaste inventeringsresultaten och användningen av kriteriet gynnsam bevarandestatus.

I propositionen En hållbar rovdjurspolitik (prop. 2012/13:191 s. 40 f.) föreslog regeringen att målen för björnstammen i Sverige är att referensvärde för gynnsam bevarandestatus ska vara 1 100- 1 400 individer, och björnens referensvärde för gynnsam bevarandestatus när det gäller utbredningsområdet i Sverige ska vara Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands, Västernorrlands län samt delar av Dalarnas, Gävleborgs och Värmlands län.

Regeringen uttalade att Naturvårdsverket bör ange referensvärdet för gynnsam bevarandestatus inom det föreslagna intervallet. Referensvärdet får där efter inte underskridas (a. prop. s. 34). Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag (2013/14:MJU7).

Naturvårdsverket har med stöd av 5 § förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn fastställt miniminivån för årliga föryngringar i Dalarna till 25, motsvarande 250 björnar och i hela landet till 140 föryngringar (NV-00552-14). Av Naturvårdsverkets delegeringsbeslut avseende björn framgår att inventeringen för perioden 2012-2016 visade att

mellersta rovdjursförvaltningsområdet har berörts av 50 föryngringar, vilket motsvarar 500 björnar (NV-02617-18).

Länsstyrelsen har i enlighet med 7 § förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn upprättat en rovdjursförvaltningsplan för länet. Av den framgår i huvudsak att Dalarnas län har som målsättning att stammen ska fluktuera mellan 250 – 290 björnar.

Av underlaget i målet framgår utifrån att björnstammen i Dalarnas län uppskattas till ungefär 453 år 2017 (siffran innefattar även bl.a. björnar som delas med omkringliggande län, stammen i länet är därför på en något lägre nivå). Förvaltningsrätten finner inte skäl att ifrågasätta angivna inventeringsuppgifter, vilka måste vara utgångspunkten i bedömningen av om den beslutade licensjakten efter björn försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus. Förvaltningsrätten konstaterar att björnpopulationen såväl nationellt som regionalt överstiger de av Naturvårdsverkets beslutade minimivåerna. Länsstyrelsen har också i sitt beslut på ett tydligt sätt redogjort för hur man kommit fram till den beslutade kvoten. I den beskrivningen har man fört ett resonemang i vilket man visar att man tagit hänsyn till olika faktorer som påverkar björnsstammens storlek och vilken effekt det beslutade jaktuttaget kan förväntas få i förhållande till möjligheten att fortsatt upprätthålla en gynnsam bevarandestatus för arten. Överväganden har också gjorts i förhållande till inom vilka områden jakt ska få bedrivas och kvoten är anpassad i förhållande till förutsättningarna i de olika områdena.

Det har inte framkommit något som tyder på att det beslutade jaktuttaget medför att Naturvårdsverkets miniminivå om 25 föryngringar, d.v.s. 250 björnar riskerar att underskridas. Detta gäller även med beaktande av sommarens skogsbränder. Förvaltningsrätten bedömer därför att den beslutade licensjakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos björnens bestånd i dess naturliga utbredningsområde, varken regionalt

eller nationellt. Vad Jaktkritikerna har anfört i överklagandet motiverar ingen annan slutsats. Likaså har det inte framkommit något som visar att björnstammen är genetiskt sårbar eller att nu beslutad licensjakt på annat sätt riskerar björndjursstammens sammansättning. Förvaltningsrätten finner därför att jakten inte är att bedöma som för omfattande med hänsyn till björndjursstammens storlek och sammansättning.

Selektiv jakt under strängt kontrollerade förhållanden

Det överklagade beslutet innehåller tidsmässiga och geografiska avgränsningar. Beslutet innefattar också en rad villkor för björnjakten som i huvudsak motsvarar de villkor som slås fast i Naturvårdsverkets författningssamling 2010:7 om föreskrifter och allmänna råd för länsstyrelsens beslut om licensjakt efter björn.

Utökad tilldelning

Idre sameby och Jägarnas riksförbund har anfört att licensjakten omfattar för få björnar. Idre sameby yrkar även att delområde 1a ska erhålla större tilldelning och Jägarnas riksförbund yrkar att större delen av jakten ska ske i hela länet som avlysningsjakt.

Länsstyrelsen motiverar sitt beslut i detta avseende främst med att björnens låga reproduktionstakt medför att populationsminskningen måste göras med försiktighet för att inte riskera att hamna under miniminivån som är satt för länet. Förvaltningsrätten anser att det inom nu aktuell licensjakt saknas anledning att ifrågasätta länsstyrelsens bedömning att det är viktigt att minska björnstammen mot det satta förvaltningsmålet med försiktighet. Av de underlag som finns tillgängliga i målet kan förvaltningsrätten inte heller göra bedömningen att tilldelning mellan områdena inom länet måste ändras för att rovdjurspredationen på Idre samebys renhjord ska komma inom tole-

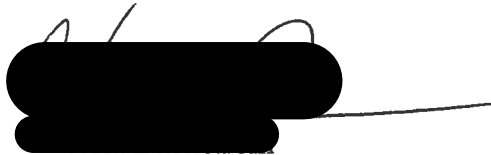
ransnivån eller att större delen av jakten borde ske som avlysningsjakt i hela länet.

Slutsats

Förvaltningsrätten finner sammanfattningsvis att länsstyrelsen har grund för sitt beslut om licensjakt efter högst 48 björnar. Den beslutade licensjakten bedöms vara proportionerlig i förhållande till björndjursstammens storlek och sammansättning samt med hänsyn till de syften som angetts för jakten. Överklagandena ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i formulär DV 3109/1 C (se bilaga 2).

A black rectangular redaction box covers a signature. A thin horizontal line extends from the right side of the box.

lagman

I avgörandet har även nämndemännen , och deltagit.

 har föredragit målet.

Enligt sändlista

Licensjakt efter björn i Dalarnas län 2018

Beslut

Länsstyrelsen i Dalarnas län beslutar om licensjakt efter högst 48 björnar i Dalarnas län 2018. Björnjakten får bedrivas inom fyra olika områden, tilldelningen i respektive delområde redovisas i tabell 1.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 6 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd för länsstyrelsens beslut om licensjakt efter björn (NFS 2014:3) att även tillåta åteljakt på björn.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 15 a § andra stycket jaktförordning (1987:905) att under licensjakten 2018 tillåta användning av halvautomatiska vapen med magasinkapacitet som överstiger två patroner.

Länsstyrelsen beslutar vidare att nedan angivna villkor ska gälla för beslutet. Jakt som inte följer dessa villkor sker utan stöd av beslutet och i strid med fredningsbestämmelserna i 3 § jaktlagen (1987:259). Straffbestämmelserna för jaktbrott finns i 43 och 44 §§ samma lag.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 59 § jaktförordningen (1987:905) att detta beslut ska gälla utan hinder av att beslutet överklagas. Hur beslutet kan överklagas framgår av bilaga 1.

Länsstyrelsen beslutar att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelsedelgivning. Beslutet fattas med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932). Meddelande om beslutets huvudsakliga innehåll samt om var och när det hålls tillgängligt införs inom tio dagar efter beslutsdatum i Post- och Inrikes Tidningar.

Villkor

Beslutets giltighet och björnar som fälls enligt andra beslut

Om björnar fälls med stöd av andra beslut, eller om björnar förolyckas av andra orsaker under den tid då licensjakt är tillåten, ska inte dessa avräknas licenstilldelningen. Björnar som fällts, men som inte omfattas av beslutet, tillfaller staten.

FÖRVALTNINGSRÅDET	
2018-07-11	
Målnr:	1791-18
Aktibild:	3 Enhet: 1

Jakttid

Jakten får, med stöd av 3 § NFS 2010:7 bedrivas från och med den 21 augusti 2018 till dess att jakten avlyses i respektive område, dock längst till och med den 15 oktober 2018. Björn får endast jagas under tiden fr.o.m. en timme före solens uppgång till två timmar före solens nedgång.

Hur många djur får fällas och var får de fällas?

Högst 48 björnar får fällas i Dalarnas län, fördelat mellan områdena enligt tabell 1. I delområde 1 måste minst tre (3) av de tilldelade nio (9) fällas inom område 1a. I delområde tre får högst tre (3) björnar utgöras av honor i reproduktiv ålder medan det i område fyra maximalt får fällas en (1) hona i reproduktiv ålder.

Tabell 1 Högsta beslutade antal björnar, samt högsta beslutade antal björnhonor över 80 kg levandevikt (honkvot), som får fällas i respektive delområde under licensjakten på björn i Dalarnas län 2018.

Område	Tilldelning	Honkvot	Varav inom område 1a
1	9		Minst 3
2	29		
3	8	3	
4	2	1	

Vilka djur får fällas?

Samtliga björnar med undantag för björnhona som åtföljs av ungar, samt ungar som följer björnhona (oavsett ungarnas ålder) enligt 4 § NFS 2010:7. Länsstyrelsen rekommenderar att inte fälla årsunge.

Vilka får utföra jakten?

Person som har jakträtt inom beslutade delområden som omfattas av detta beslut. Jakt får inte bedrivas utan att en ansvarig jaktledare är utsedd vid varje jakttillfälle, se vidare under jaktledarens ansvar.

Jaktmedel m.m.**Hundar**

Högst två hundar som ställer eller förföljer en och samma björn får användas samtidigt enligt 5 § NFS 2010:7. Länsstyrelsen rekommenderar att hundarna inte byts ut under jakt efter en och samma björn under en och samma dag.

Åtlar

Licensjakt efter björn med stöd av detta beslut får bedrivas med hjälp av åtel. Hur åteljakt får genomföras regleras i detalj i bilaga 5 till detta beslut.

Upptag av björnsår med hjälp av hund vid en åtel är ej tillåtet. Åtel definieras som *"Material som iordningställts eller placerats i syfte att locka till sig vilt"*. Vilt som dött av annan orsak än jakt och ligger kvar på den plats där det fallit är inte att betrakta som åtel.

Åtling får påbörjas tidigast den 15 juli och först efter medgivande från länsstyrelsen.

Åteln ska anmälas till länsstyrelsen i Dalarna skriftligen, via brev (Länsstyrelsen Dalarna, 791 84 Falun) eller via e-post (dalarna@lansstyrelsen.se). Länsstyrelsen ber eventuella sökande att ta handläggningstider i beaktande.

Anmälan görs på blankett "Ansökan, åteljakt på björn i Dalarna 2018" (bilaga 3). Anmälan ska innehålla:

1. Namn, adress och telefonnummer av åtelansvarig;
2. Uppgift om i vilken kommun åteln ska anläggas;
3. Åtelplatsens exakta koordinater;
4. Information om när åtling ska påbörjas vid platsen.

Senast 15 november 2018 ska åteljakt rapporteras till Länsstyrelsen på blankett "Dokumentation av åteljakt på björn 2018". (bilaga 4).

I Statens jordbruksverks föreskrifter SJVFS 2014:43 finns bestämmelser som är relevanta bl.a. för användning av delar och produkter från djur vid åtling.

Vapen

I 11 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt och statens vilt (NFS 2002:18) finns regler avseende godkända kulgevär.

Magasinkapaciteten för halvautomatiska vapen får med stöd av detta beslut vara upp till fem patroner under licensjakt efter björn 2018.

Björnjägarens ansvar

Den som jagar björn ska hålla sig informerad om hur många djur som återstår av tilldelningen i det område där björnjakt bedrivs. Observera att den som av oaktsamhet inte hållit sig informerad kan komma att dömas till ansvar för jaktbrott eller grovt jaktbrott.

Jaktledarens ansvar

I Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2014:3) för länsstyrelsens beslut om licensjakt efter björn specificeras jaktledarens ansvarsområden gällande björnjakten enligt nedan:

Jakt får inte bedrivas utan att en ansvarig jaktledare är utsedd vid varje jakttillfälle.

Jaktledaren ska före jaktens början informera samtliga jaktdeltagare om villkoren för jakten, kommunikationsbestämmelser, otillåtna skjutriktningar, gränsförhållanden samt om övriga regler som kan behövas för jaktens genomförande.

Jaktledaren ska vidare informera om skyldigheten att inneha vapenlicens och giltigt statligt jaktkort.

Jaktledaren ska informera skytten om dennes ansvar att rapportera fälld björn till länsstyrelsen. Jaktledaren ska inför varje jakttillfälle hålla sig informerad om hur många djur som återstår av tilldelningen i det område där licensjakt bedrivs.

Jaktledaren ska inför varje jakttillfälle försäkra sig om att en hund som är särskilt tränad i att spåra skadat vilt ska kunna finnas på skottplatsen inom högst två timmar från påskjutningen. Ansvarig jaktledare svarar för att kommunikationsvägarna under jakten säkerställer att villkoren för jakten följs.

Jaktledaren ska informera varje jaktdeltagare om att han/hon bör vara ansvarsförsäkrad, bör bära röda band eller motsvarande kännetecken under jakten samt att han/hon årligen före jakten bör ha förvissat sig om att vapnet är inskjutet och att han/hon har tillräcklig skjutskicklighet för att bedriva jakt efter björn.

Jaktledaren ska informera varje jaktdeltagare om riskerna med skadskjutning av björn, uppmana jaktdeltagarna att endast skjuta med stöd och att endast skjuta rena sidoskott mot stillastående björnar.

Information om aktuell tilldelning samt anmälan om fälld eller påskjuten björn

För information om *återstående tilldelning* samt *anmälan om fälld eller påskjuten björn*, ring: 010-225 04 70

För att underlätta och effektivisera information om aktuell tilldelning och/eller avlysning under jakten, rekommenderas samtliga jaktdeltagare att utnyttja Länsstyrelsens SMS-tjänst.

Registrering till SMS-tjänsten görs enligt följande:

Skicka SMS till telefonnummer: +46769447627

Ange följande meddelande:

Spara(mellanslag)Förnamn(mellanslag)Efternamn(mellanslag)Björnjakt2018

Ange ditt namn vid Förnamn och Efternamn, exempel:

Spara Kalle Svensson Björnjakt2018

Observera att även om SMS-tjänsten används är jaktledaren skyldig att minst en gång i timmen avlyssna Länsstyrelsens telefonsvarare för information om återstående tilldelning.

Anmälan till länsstyrelsen om fälld eller påskjuten björn ska ske till telefon **010-225 04 70**, *snarast och senast två timmar efter att björnen fällts eller påskjutits.*

Påskjutning definieras enligt NFS 2010:7: "*Skott har avlossats mot och med avsikt att fälla djur och det har inte konstaterats att djuret har fällts*"

Vid anmälan om fälld eller påskjuten björn ska följande anges:

1. Namn, adress och telefonnummer till **skytten**;
2. Namn, adress och telefonnummer till **ansvarig jaktledare**;
3. När björnen fällts (datum och klockslag);
4. Var björnen fällts (jaktområde enligt detta beslut samt koordinater eller plats som går att återfinna på karta 1:100 000);
5. Vilket kön djuret har om det är möjligt att fastställa.

I samband med anmälan om fällt djur informerar Länsstyrelsen om hur det ska förfaras med det fällda djuret. Länsstyrelsens besiktningsman kontakter skytten angående tidpunkt och plats för besiktningen.

Avräkning

Påskjuten björn ska avräknas såvida inte kulan från det avlossade skottet anträffas på en plats som utesluter att björnen skadats eller det på annat sätt vid fältkontroll kan fastställas att björnen inte skadats.

Avlysning

Länsstyrelsen avlyser jakten då det totala antalet björnar fällts, eller om jakttiden löpt ut. I de fall honkvoterna fylls i område tre och fyra avlyses jakten omgående för respektive område. Länsstyrelsen informerar om avlysningen via telefonsvararen, pressmeddelande, SMS samt på hemsidan.

Platsundersökning och eftersök av påskjuten björn

Den som påskjutit björn ska tillsammans med jaktledaren ansvara för att platsundersökning genomförs för att undersöka om björnen är skadad eller inte.

Den som påskjutit björn ska tillsammans med jaktledaren ansvara för att eftersök genomförs om inte platsundersökningen eller andra omständigheter visat på att björnen är oskadad. Eftersök ska genomföras tills dess:

- a) djuret påträffats dött,
- b) djuret påträffats skadat och avlivats,
- c) djuret inte kan anträffas, eller att
- d) kulan från det avlossade skottet anträffas på en plats som utesluter att björnen skadats.

Jaktledaren ska till länsstyrelsens besiktningsman redovisa hur platsundersökning eller eftersök genomförts.

Jaktledaren ska uppvisa skottplatsen för länsstyrelsens besiktningsman och tillsammans med besiktningsmannen och den som påskjutit björnen genomföra en fältkontroll och följa upp vad som skett efter skott. Jaktledaren ska tillsammans med besiktningsmannen dokumentera platsundersökning och eftersök på blankett som Naturvårdsverket tillhandahåller (blankett B3).

Besiktning av fälld björn

Av Länsstyrelsen förordnad besiktningsman ska besikta samtliga fällda djur och skriftligt dokumentera hur platsundersökning och eftersök genomförts då djur påskjutits.

Jaktledaren ska se till att den fällda björnen finns tillgänglig för besiktning. Vidare ska jaktledaren eller skytten fylla i relevanta uppgifter som framgår av blanketten "Registrering av fälld/död björn" (blankett B1).

Skytten ska inom ett dygn från det att djuret fällts uppvisa hela det fällda djuret för länsstyrelsens besiktningsman. Om besiktningsmannen så begär ska skottplats/fallplats omgående uppvisas.

Om skytten på besiktningsmannens begäran inte uppvisar skottplats/fallplats eller om denna inte kan återfinnas eller om skytten vägrar att visa björnkroppen, tillfaller björnen staten.

Besiktningsmannen fyller tillsammans med skytten i de blanketter för licensjakt efter björn som Naturvårdsverket tillhandahåller.

För att underlätta besiktningsmannens arbete rekommenderas skytten att sätta in en pinne i munnen på björnen för att hålla den öppen innan likstelheten inträder.

Hantering av fälld björn

Från alla fällda björnar (inklusive märkta) ska besiktningsmannen ta följande prover som tillfaller staten; 1. Första premolaren (liten kindtand), 2. könsdelar, 3. hårprov, 4. hudprov, 5. muskelprov, samt 6. i förekommande fall den största spenen från björnhona.

Proverna används i följande syfte;

- *Spene* används för att bestämma om hona varit digivande vid jakten
- *Kindtand* används till åldersbestämning;
- *Könsdelar* används till studier om könsmognad och reproduktionshistoria;
- *Hårprov* används för födovalsanalys;
- *Muskelprov* används för genetiska analyser;
- *Hudprov* används som reservprov bl.a. för genetiska analyser.

Sändare eller annan teknisk utrustning som finns på björnar märkta i björnprojektet tillhör björnprojektet och ska tillvaratas av besiktningsmannen.

Om skytten på besiktningsmannens begäran inte lämnar ifrån sig alla proverna, tillfaller hela björnen eller värdet av densamma staten.

Märkning av delar av skjutna björn

Björnskinnet ska märkas direkt vid besiktning och kraniets ägare ansvarar för märkning av kraniet inom sex månader med så kallad transponder (mikrochip), som bevis på att björnen fällts lagligt. För detta används bifogad blankett "Besiktning, provtagning och märkning av fälld/död björn" (blankett B2).

Ansvarig för märkning av skinnet är björnens ägare. Märkning av skinnet utförs av Länsstyrelsens besiktningsmän i fält. Björn och delar av björn som inte märkts enligt bestämmelserna tillfaller staten.

Jakträttshavarens rätt till delar av björnen

Under förutsättning att ovan nämnda uppgifter rapporterats, att samtliga prover insamlats samt att jakten i övrigt har skett i överensstämmelse med jaktlagstiftning och med villkoren i detta beslut, tillfaller övriga delar av björnen jakträttshavaren. Jakträttshavaren får överlåta en fälld björn till annan.

Rekommendationer

Björnpasset

Länsstyrelsen rekommenderar att den som ämnar jaga björn inför björnjakten avlägger skytteprovet Björnpasset eller motsvarande.

Skjutavstånd

Länsstyrelsen rekommenderar att skott endast lossas mot stillastående björn och att skjutavståndet inte överstiger 80 meter, samt att skytten använder stöd.

Hundanvändning

Länsstyrelsen rekommenderar att hundar inte byts under jakt på en och samma björn under en och samma dag. Länsstyrelsen vill påminna om 27 § jaktlagen som säger att jakten ska bedrivas så att viltet inte utsätts för onödigt lidande. Hänsyn ska också tas till jakthundens välbefinnande enligt 5 § djurskyddslagen som säger att djur inte får överansträngas.

GPS loggen från eventuella hundenheter (GPS sändare) bör kunna uppvisas för besiktningsmannen. Informationen är viktig för att lokalisera björnungar om lakterande hona fällts eller vid uppföljning av eventuell skadskjutning.

Upplysning

Länsstyrelsen erinrar om bestämmelserna i 27 § jaktlagen avseende grundreglerna för jaktens bedrivande och om vad som sägs i 31 § samma lag om användning av motordrivna forskaffningsmedel.

Länsstyrelsen erinrar även om jaktförordningens föreskrifter om jaktmedel (10 § JF 1987:905) samt om att Naturvårdsverkets föreskrifter avseende godkända kulgevär ska följas.

Vid användning av automatiska kameror, t.ex. i samband med åteljakt på björn, behöver tillämpliga bestämmelser i dataskyddsförordningen (GDPR, The General Data Protection Regulation) kring insamling (här genom fotografering) och hantering av personuppgifter beaktas. Vidare ska även tillämplig lagstiftning i nya kameraövervakningslagen, som träder i kraft 1 augusti 2018, beaktas. Ytterligare information finns på Datainspektionens hemsida www.datainspektionen.se

Försäljning av kött, skinn m.m.

Kommersiella aktiviteter som annonsering, köp, byte, försäljning av björnskin, björnkött eller andra delar av björn samt kommersiell förevisning av björn är förbjuden enligt artikel 8.1 i rådets förordning (EG) 338/97 av den 9 december

1996 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem.

För björnar skjutna i enlighet med detta beslut kan Jordbruksverkets CITES-intyg om undantag från förbudet inhämtas från av Länsstyrelsen utsedd besiktningsman. Björnens ägare kan då sälja hela eller delar av björnen vid ett tillfälle och till en mottagare. För ytterligare försäljning av delar av björnen krävs nytt/nya CITES-intyg. Om den nye ägaren vill sälja delarna vidare, krävs nytt CITES-intyg från Jordbruksverket. CITES-intyget gäller för handel inom EU. För export av björn eller produkter av björn till länder utanför EU krävs ett särskilt exporttillstånd från Jordbruksverket. Ytterligare information finns på Jordbruksverkets hemsida www.jordbruksverket.se.

Slakt- och köttantering

Gällande slakt- och köttantering hänvisas till Livsmedelsverket (tel. 018-17 55 00) och till deras hemsida (produktion, handel och kontroll/jakt) där det finns information om köttantering, viltslakterier m.m.

Hantering av personuppgifter

När åtlar för björnjakt anmäls, när fällda eller påskjutna björnar rapporteras in och när fällda djur besiktigas samlar Länsstyrelsen in personuppgifter. Information om hur Länsstyrelsen behandlar personuppgifter finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bakgrund

I svensk jaktlagstiftning framgår att allt vilt är fredat. All tillåten jakt är således undantag från denna grundregel. Eventuella problem och skador som förorsakas av jaktbart vilt ska i första hand regleras genom jakt. I propositionen *En ny rovdjursförvaltning* (prop. 2008/09:210) skriver regeringen att jakt kan hålla rovdjursstammar på en nivå som inte leder till oacceptabla förhållanden mellan människa och rovdjur. En välreglerad jakt kan vara ett sätt att minska rovdjurs påverkan på bytesdjur, att bibehålla deras skygghet för människor, att stärka lokalbefolkningens delaktighet i rovdjursförvaltningen och att öka acceptansen för rovdjur.

Regeringen menar vidare att björnstammen har gynnsam bevarandestatus och att den normala jaktformen därför bör vara licensjakt.

I propositionen *En hållbar rovdjurspolitik* (prop. 2012/13:191) bedömer regeringen att samtliga rovdjursarter i Sverige har uppnått gynnsam bevarandestatus och Naturvårdsverkets möjlighet till delegering av rätten att besluta om licensjakt till länsstyrelserna bör utökas. Regeringen menar att det är viktigt att det i län där

miniminivån för en rovdjursart överskrider ges utrymme för en adaptiv ekosystembaserad förvaltning av denna art, så att hänsyn kan tas till bland annat vikande populationer av bytesdjur och socioekonomiska faktorer.

I den nationella förvaltningsplanen för björn bedömer Naturvårdsverket att licensjakt är en effektiv, kontrollerbar och hållbar del av en aktiv björnförvaltning om den sker i begränsad omfattning. Licensjakt kan tillsammans med andra åtgärder såsom bidrag och ersättningar för skador samt samråd och information, bidra till att minska konflikter mellan människa och björn. När inventeringar visar att stammen ligger över det nationella referensvärdet kan licensjakt utgöra en av flera åtgärder i förvaltningen för att minska risken för socioekonomiska konsekvenser.

Large Carnivore Initiative for Europe (LCIE) har på EU-kommissionens uppdrag tagit fram riktlinjer för förvaltning av rovdjur på populationsnivå. Riktlinjerna antogs av kommissionen 2008 och de kan enligt kommissionens bedömning ligga till grund för inriktningen av rovdjursförvaltningen inom EU. I riktlinjerna anges bland annat följande:

From a conservation point of view there is no principle reason why large carnivore populations cannot tolerate some levels of lethal control or be managed under the same type of harvest system as wild ungulates or game birds, provided that the harvest is well managed. Proper management in this case requires effective monitoring of the population size, the setting of appropriate quotas and hunting seasons, and careful enforcement of these regulations.

Björnpopulationen i Sverige

Naturvårdsverket angav i en skrivelse till Europeiska unionen år 2013 att referensvärdet för björnens populationsstorlek i Sverige är 1 400 individer, vilket är den nedre gränsen för att björnstammen ska anses ha gynnsam bevarandestatus. Naturvårdsverket fastställde den 30 oktober 2014 de regionala och länsvisa miniminivåerna för björn (dnr. NV-00552-14). Den nationella miniminivån är 140 föryngringar, den regionala miniminivån inom mellersta förvaltningsområdet (MFO) är 50 föryngringar och miniminivån för Dalarnas län är 25 föryngringar. En föryngring motsvarar 10 individer.

Även om den svenska björnstammen bedöms ha minskat från cirka 3 300 till cirka 2 800 björnar, vid senaste populationsberäkning 2013, är populationen relativt stor och ligger över miniminivån för gynnsambevarandestatus (GYBS). På grund av populationsminskningens takt nationellt har arten, år 2015, tagits upp i den svenska rödlistan och björnen har av Artdatabanken bedömts som nära hotad.

Licensjakt efter björn bedrivs i alla län med fast förekomst av arten. Syftet är i samtliga län att nå de långsiktiga förvaltningsmål som är satta och som bland annat syftar till att bibehålla en gynnsam bevarandestatus för arten. Licensjaksbesluten tar i sin tilldelning även hänsyn till de skyddsjakter på björn som genomförs.

Björnpopulationen i mellersta rovdjursförvaltningsområdet och Dalarna

Antalet björnar i MFO uppskattas efter spillningsinventeringen som genomfördes 2017 till cirka 841 stycken med ett 95-procentigt konfidensintervall på 775-945 björnar. Enligt inventeringen beräknas populationen i Dalarna 2017 till 453 björnar med ett 95 % konfidensintervall 336-772. Av dessa delas dock ett antal med intilliggande län vilket innebär att Dalarna totalt sett förvaltar ett lägre antal björnar inom länet. I dessa beräkning ingår även de björnar som sköts under licensjakten 2017. Hittills i år har ingen björn avlivats enligt 28 § i jaktlagen och ingen har fällts under skyddsjakt i Dalarnas län.

Länsstyrelsens motivering

Syfte med licensjakten

Förvaltning av rovdjur kräver en helhetsbild av länets totala rovdjurstryck och de problem som eventuellt medföljer. Dalarnas län påverkas av alla stora rovdjur och har som målsättning att bevara dessa samtidigt som hänsyn visas till rennäringen, tamdjurshållningen, bevarandet av fäbodrar som kulturarv, biodlingen och älgjakten. När det gäller björn så arbetar länsstyrelsen för att bibehålla allmänhetens acceptans för arten bland annat genom att minska dess socioekonomiska och psykosociala påverkan. Licensjakten är en del av detta arbete.

Det finns en rad olika åtgärder som kan tillämpas för att minska rovdjursproblem. Beroende på problembild samt de tidsmässiga och rumsliga förutsättningarna är olika åtgärder lämpliga vid olika tillfällen. På en småskalig nivå är skyddsjakt, stängsel, skrämsel, flytt av tamdjur och ökad bevakning vanliga åtgärder som tillämpas. På en storskalig nivå är licensjakten den lämpligaste åtgärden vilket då sker parallellt med de ovan nämnda åtgärderna.

Nedanstående punkter redogör för licensjaktens huvudsakliga syften.

Förebygga allvarlig skada

Toleransnivåer

Länsstyrelsen arbetar för att uppnå den av regeringen beslutade toleransnivån för renskötseln. Toleransnivån, det vill säga, hur stora skadeförluster samebyn ska behöva acceptera får inte överstiga 10 % av det faktiska antalet renar.

Arbetet bygger på att länsstyrelser och samebyar i samråd och utifrån ett adaptivt förhållningssätt fastställer hur man lokalt kan upprätthålla en hållbar renskötsel och bidra till en gynnsam bevarandestatus för rovdjuren.

På nationell nivå har björnens predation på ren uppskattats totalt till mellan 3 500 och 7 500 dödade renar per år. Enligt en undersökning som har genomförts i två skogssamebyar i Norrbotten dödar varje björn som befinner sig i renarnas kalvningsland i genomsnitt 11 renkalvar per år.

Enligt Sametingets och Naturvårdsverkets sammanställningar ligger många samebyar på förlustsiffror långt över 10 procent, men skillnaderna mellan samebyarna kan vara stora. Att ta fram konkreta siffror för varje sameby har visat sig vara ganska komplicerat, i och med att väder och vind styr hur bra samlingen av renar fungerar och därmed hur tillförlitliga inräknade siffror är. Det finns idag ingen enkel metod för att mäta predationstakten på små renkalvar mellan födseln och kalvmärkningen och det har visat sig vara svårt att införa metoder för bokföring av renarnas kön vid slakt. Sammantaget gör detta att Länsstyrelsen idag inte har fastställda kvantitativa siffror på vilka skador björnar förorsakar inom länets sameby.

Regelbundna möten inom ramen av arbetet med förvaltningsverktyget mellan Länsstyrelsen och samebyn har fört med sig kunskap om vilka problem björnar förorsakar, med avseende både på företagsekonomiska, socioekonomiska och psykosociala effekter och på frågor rörande den upplevda legitimiteten av rovdjursförvaltningen. Detta för med sig att Länsstyrelsen kan följa problembildens omfattning på ett relativt tillförlitligt sätt. En uppföljning av problembilden görs vid de regelbundna mötena mellan Länsstyrelsen och samebyn.

Inom ramen för toleransnivåarbetet har hittills förlusterna i länets sameby beräknats ligga mellan 7 och 18 %. Anledningen till intervallet är att den beräkningsmodell som finns idag inte tar hänsyn till de förutsättningar som finns på samebynivå.

Länsstyrelsen bedömer att licensjakt är ett viktigt verktyg för att uppnå målet med toleransnivåerna.

Viltskadecenter har på uppdrag av regeringen undersökt områdesriktad jakt på björn som åtgärd för att minska björnars predation på ren. Resultatet redovisades i rapporten Kalvning i hägn och områdesriktad jakt på björn som åtgärder för att minska björnars predation på ren (Rapport från viltskadecenter 2017-7)

Rörelsemönstret hos de sändarförsedda björnarna i studien visar att de björnar som är i kalvningsområdet under våren, med få undantag, återfinns där under hösten och den period då björnjakten sker. Studien visar att en reducerad

björntäthet tycks vara den viktigaste faktorn bakom den ökande överlevnaden hos renkalvar.

Med bakgrund av denna studie har Länsstyrelsen inför licensjakten 2018 avsatt ett delområde inom område 1 (område 1a) för att rikta en del av avskjutningen mot kalvningslandet.

Tamdjurshållning och gröda

Björn orsakar årligen skador på tamdjur och gröda. Länets målsättning är att rovdjursskador på fribetande tamboskap, bikupor och hundar inte ska öka, inte påtagligt försvåra förutsättningarna för fäboddrift med fritt betande djur samt att rovdjursskador på gröda inte ska vara så allvarliga att det påverkar enskilda lantbrukares grödaval. Skador orsakade av björn i länet fortsätter att hålla sig på en låg nivå. Länsstyrelsen anser att en väl fungerande licensjakt som har sänkt tätheten av björn har bidragit till detta. En minskad täthet kan sannolikt ge mindre risk för incidenter då det finns färre björnindivider som kan orsaka skada.

Älgförvaltning

Det totala rovdjurstrycket på klövvilt är högt i Dalarnas län sett ur ett nationellt perspektiv. Detta på grund av att länet har förekomst av alla fem stora rovdjur.

Sammantaget utgör predationen på älg av stora rovdjur en påtaglig påverkan på länets landsbygdsekonomi genom jägarnas minskade möjlighet att beskatta älgstammen och markägarnas minskade inkomster av arrenden och fällavgifter. Länsstyrelsen anser att en noggrant reglerad jakt på björn minskar rovdjurens socioekonomiska påverkan på landsbygdsekonomin på ett högst påtagligt vis.

Minska det totala rovdjurstrycket

De biologiska förutsättningarna för etablering och förekomst av stora rovdjur inom Dalarna är mycket goda. Detta exemplifieras av att Dalarnas län är ett av de få län som har reproducerande stammar av alla de stora rovdjurens samt häckande par av kungsörn. Dalarna har, förutom en stor andel hägnade tamdjur, en väl utvecklad fäbodkultur och en aktiv rennäring. Detta får till följd att de biologiska förutsättningarna för storleken på rovdjursstammarna inte enbart bestämmer storleken på dessa, utan förhållandet till berörda människors och näringars acceptans spelar också stor roll. Länsstyrelsen anser att licensjakt efter björn bidrar till att minska det totala rovdjurstrycket i länet och därmed främjar möjligheterna till samexistens mellan människor och rovdjur.

Uppnå länets förvaltningsmål

Viltförvaltningsdelegationen i Dalarnas län godkände den 26 november 2014 den regionala förvaltningsplanen för stora rovdjur (Förvaltningsplan för stora rovdjur i Dalarna, rapport 2015-02) som Länsstyrelsen tagit fram i enlighet med

regeringens beslut (förordning 2009:1263). I den anges att det långsiktiga målet är att närma sig länets förvaltningsnivå (250-290 björnar) utan att hamna under miniminivån för länet (250 björnar). Länsstyrelsen bedömer att de senaste årens licensjakter strävat efter att nå dessa mål och att det inte finns risk för att miniminivån understigs genom licensjakt på ett mindre antal björnar.

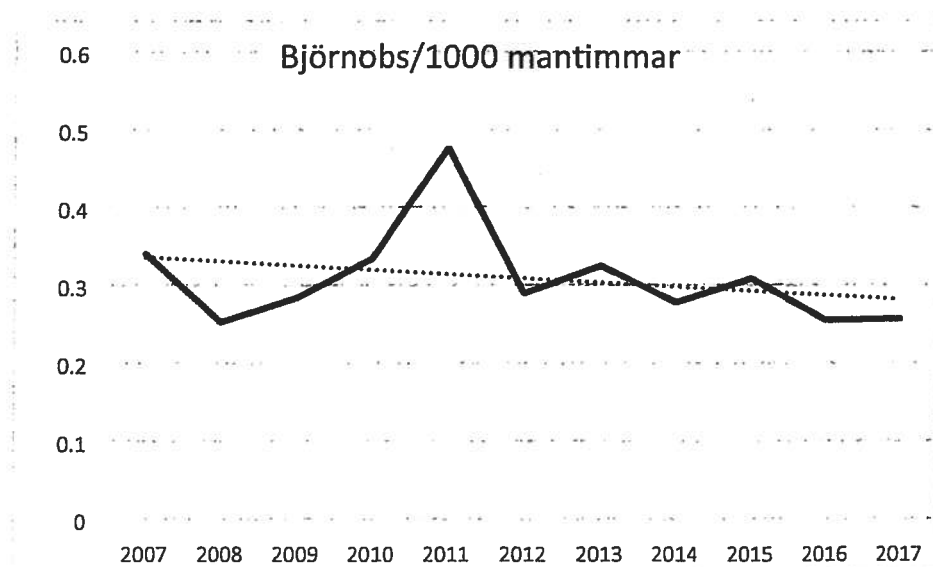
Viltförvaltningsdelegationen beslutade 23 maj 2018 att årets björnjakt fortsatt ska syfta till att närma sig förvaltningsmålet i länet på 250-290 individer.

Licensjakten på björn syftar till att med en bibehållen stabil och strikt kontrollerad populationsutveckling underlätta spridningen av björnstammen söderut i länet och landet. För att uppnå detta kommer jakten framförallt att bedrivas mot hanbjörnar. Då det är mycket svårt att könsbestämma björnar under jakt har det beslutats om en honkvotering, vilket innebär att det finns en gräns för antalet reproduktiva honor som får fällas i två av de fyra delområdena. Med honor i reproduktiv ålder avses honor vägende över 80 kg. Honkvoten är en garant för att inte uttaget av björn blir för stor i de delar av länet där tätheten av björn ska tillåtas öka. Länsstyrelsen bedömer att licensjakten på björn bidrar till att uppnå målet om en strikt kontrollerad minskning av björnstammen i Dalarnas län.

Avskjutningens storlek har baserats på förvaltningsplanen och tar hänsyn till populationsstorlek, björnstammens sammansättning och björnarnas fördelning i länet. För att underlätta spridningen av björnstammen väster- och söderut har de delar av länet där björnstammen är som tätast tilldelats en högre avskjutning, medan den är mindre omfattande i spridningsområdena. Enligt Länsstyrelsens bedömning försvårar inte detta beslut upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus för björnen i dess naturliga utbredningsområde.

Lämplig jakt med hänsyn till nuvarande björnstam

När tilldelningen beräknas utgår länsstyrelsen från inventeringsresultatet från spillningsinventeringen 2017, dvs. cirka 453 björnar för länet, hänsyn tas också till att denna siffra innefattar björnar som dött under licensjakten 2017 samt björnar som delas med omkringliggande län. Utöver det beaktas björnobsen som visat en nedåtgående trend i länet sedan 2012 (figur 1), vilket stämmer väl överens med länets förvaltningsmål att sänka stammen. Tillsammans med den beräknade tillväxttakten, den totala dödligheten från tidigare års licensjakt, skyddsjakt, björnar som avlivats, dödats av trafik eller på annat sätt dött, beräknas årets tilldelning. Länsstyrelsen tar även hänsyn till könsfördelningen hos björnstammen och då särskilt andelen honor som dött av jakt eller andra orsaker. Honor är de individer i björnstammen som har störst betydelse för upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos populationen.

Figur 1. Antalet björnobservationer/1000 mantimmar i Dalarnas län mellan åren 2007-2017. Den streckade linjen visar trenden.

Utifrån detta beräknar Länsstyrelsen att det i Dalarnas län sannolikt finns cirka 360-370 björnar inför årets jakt. Rovdjursstammarna ska förvaltas så att jakt på rovdjur är möjlig utan att den undre gränsen för förvaltningsmålet gällande populationsstorlekar underskrids. De årliga synobsrapporterna, som i Dalarna hållit en jämn nivå de senaste tio åren, tillsammans med spillningsinventering ligger till grund för att förvaltningen av björnstammen inte underskrider miniminivån.

Med stöd av denna beräkning bedömer Länsstyrelsen att ett uttag av 48 björnar är motiverat för att populationen ska minska mot förvaltningsmålet på 250-290 björnar.

I den nationella förvaltningsplanen för björn bedömer naturvårdsverket att licensjakt är en effektiv, kontrollerbar och hållbar del av en aktiv björnförvaltning. Licensjakt kan tillsammans med andra åtgärder såsom bidrag, ersättningar för skador samt samråd och information, bidra till att minska konflikterna mellan människa och björn. När inventeringar visar att björnstammen ligger långt över det nationella referensvärdet kan licensjakt utgöra en av flera åtgärder i förvaltningen för att minska risken för socioekonomiska konsekvenser. Då björnen har gynnsam bevarandestatus är licensjakten en del av den nationella förvaltningen. Länsstyrelsen bedömer att det inte finns någon risk för att björnstammen skulle understiga gynnsam bevarandestatus om jakten genomförs.

Annan lämplig lösning

Alternativa metoder till jakt övervägs vid varje beslut om skydds- eller licensjakt efter rovdjur som tas av myndigheterna. Det finns sammanställningar av dessa (Attityder till rovdjur och rovdjursförvaltning. – Rapport 2014:1 Umeå universitet och SLU) och även genomförda tester av olika metoder (Redovisning av ett regeringsuppdrag. – Naturvårdsverkets rapport 6555). I vissa lägen kan alternativa metoder till jakt vara en lämplig lösning, men detta gäller i de fall där problembilden är konkret och väl avgränsad i tid och rum. När det gäller renskötseln kan samling av renhjorden, utökad bevakning, utfodring, tillfällig stängsling, flytt av renar till alternativa betesmarker, vara framgångsrika. De flesta metoderna är mycket kostsamma och det är vanligtvis svårt för samebyn att hitta finansiering för sådana åtgärder. En alltför stor påverkan på renarnas naturliga beteende skulle dessutom innebära att rennäringen förlorar sin extensiva och uthålliga karaktär och att renskötselns traditionella arbete påverkas. Länsstyrelsen och samebyarna har i samverkan identifierat och avgränsat problemområden och arbetar gemensamt för att, där det är möjligt, hantera problemen på andra sätt än genom licensjakt.

I länet som helhet är dock licensjakt den enda metod som kan användas för att minska björnstammen till en nivå som motsvarar målsättningarna för arten i länet, vilket i sin tur ska bidra till att uppnå de mål som riksdag och regering satt upp gällande rovdjurens skadepåverkan.

Länsstyrelsen gör bedömningen att licensjakt är nödvändig för att begränsa de skador som orsakas av björn, bibehålla deras skygghet för människor, stärka lokalbefolkningens delaktighet i rovdjursförvaltningen och landsbygdsekonomin samt behålla acceptansen för arten. Hittillsvarande licensjakt på björn har enligt Länsstyrelsens bedömning uppfyllt dessa mål.

Juridiska förutsättningar

Beslutet fattas med stöd av 23 c-d, 24 a och 24 d §§ jaktförordningen (1987:905) samt Naturvårdsverkets beslut om överlämnande av rätt att besluta om skydds- och licensjakt efter björn till länsstyrelserna i det mellersta rovdjursförvaltningsområdet (NV-02617-18). Länsstyrelsen har i sitt beslut tolkat jaktförordningen i enlighet med rådets direktiv, artikel 12 (92/43/EEG) om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, undantagsreglerna beträffande jakt och förvaring av jaktbyte i artikel 16 samma direktiv samt Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2015:3) för länsstyrelsens beslut om licensjakt efter björn.

Överklagande

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 59 § jaktförordningen att detta beslut ska gälla utan hinder av att beslutet överklagas. Hur beslutet kan överklagas framgår av bilaga 1.

Ärendets beredning

Beslut i detta ärende har tagits av Tf. enhetschef [REDACTED] efter föredragande av vilthandläggare [REDACTED]. I den slutgiltiga handläggningen har även rättschef [REDACTED] deltagit.

[REDACTED]

[REDACTED]

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kamrarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

För att kamrarrätten ska kunna ta upp Ert överklagande måste Er skrivelse ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då Ni fick del av domen/beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att besvärshandlingen kommer in nästa vardag.

Om klaganden är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet alltid ha kommit in inom tre veckor från den dag beslut meddelades.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kamrarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kamrarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kamrarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nå för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kamrarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.